

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2023

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Er is een keuze gemaakt in de onderwerpen op het gebied van energie en klimaat die hier naar voren komen. De gemeente is bijvoorbeeld ook verantwoordelijk voor taken op het gebied van milieubeleid, de advisering en toetsing van ruimtelijke plannen, beheer en onderhoud en toezicht en handhaving van relevante wet- en regelgeving.

Doelstelling 1: Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

- In 2023 is een start gemaakt met het actualiseren van het groen-, bomen- en biodiversiteitsbeleid. Hierin worden de doelen voor de komende jaren vastgelegd.
- Bij meerdere bouwontwikkelingen in de stad is de Structuurvisie Groen toegepast en zijn afspraken hierover vastgelegd in een overeenkomst. Ook zijn vanuit het Groenfonds grijs-wordt-groeninitiatieven gerealiseerd: bij het Zwaansgat, Kandeelstraat en Nobelstraat is 116m² grijs omgezet in groen. Verder zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie 'Tegel eruit, Plant erin' en de aanleg van nieuwe geveltuintjes.
- In Kort Haarlem, de Vogelbuurt in Korte Akkeren en Ouwe Gouwe Zuid is extra groen en een robuust hemelwatersysteem aangelegd. Er is subsidie vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie aangevraagd voor extra klimaatadaptieve maatregelen bij het project Vogelbuurt, voor het verbreden van vergroeningsprojecten uit het Groenfonds en het ontharden en vergroenen van schoolpleinen. Zo zijn in 2023 68 geveltuinen aangelegd in Kort Haarlem aanvullend aan het rioleringsproject.
- Om inwoners te enthousiasmeren en informeren over groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie zijn in 2023 vele acties georganiseerd. Bijvoorbeeld de duurzame markt, de boomspiegeldag en het biodiversiteitsweekend. Tijdens de Boomfeestdag 2023 hebben 17 kinderen van twee scholen 12 bomen geplant. Verder zijn inwoners via huis-aan-huisbladen en sociale media regelmatig geïnformeerd over werkzaamheden van de gemeente zoals ecologisch bermbeheer, natuurlijke oevers en grijs-wordt-groeninitiatieven.
- Klimaatadaptatie is actief onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen. Ook is de pilot die in 2021 gestart is met de ondernemers van het bedrijventerrein Gouwespoor voortgezet om het bedrijventerrein klimaatadaptief in te richten. Daarnaast is er intensief contact met de woningcorporaties over het thema klimaat en is het thema opgenomen in de prestatieafspraken. Het Convenant Klimaatadaptief Bouwen is bij meerdere projecten toegepast, zoals bijvoorbeeld bij het project Crabethpark.
- In 2023 hebben 120 perceeleigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling groen-blaauwe daken. Er is in totaal 2.157 m² groen dak aangelegd. Naast de subsidie groene daken is er ook subsidie voor de aanschaf van een regenton. Hier hebben 215 inwoners gebruik van gemaakt.
- De tegeltaxi heeft gereden om tegels op te halen bij inwoners. In totaal zijn bij 104 adressen, 9.680 tegels opgehaald.
- In 2023 is er vanwege het slechte weer geen plantdag georganiseerd voor het Gouds geboortebos. De plantdag is verzet naar het voorjaar 2024.

Doelstelling 2: Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

- De gemeente is gestart met het opstellen van het Omgevingsprogramma Groen: Biodiversiteit. Daarin wordt het biodiversiteitsbeleid voor de komende jaren uitgewerkt. Dit beleid focust op het benoemen van specifieke iconsoorten per wijk en zorgt voor een verbetering op het huidige beleid.
- In regionaal verband is een start gemaakt met een kansenkaart om de biodiversiteit in de grensgebieden van gemeenten te verbeteren. Daarnaast neemt de gemeente deel aan onder andere het Zuid-Hollandse Ecologennetwerk (ZHEN) en Community of Practice Groene Stad Challenge om kennis en ervaring uit te wisselen op gebied van biodiversiteit en groen. Dit gebeurt ook in overleg met de lokale natuurverenigingen waar ook gezamenlijke acties mee georganiseerd worden, zoals het biodiversiteitsweekend.
- Er is een start gemaakt met het zorgen voor een soortenmanagementplan. Doel van dit plan is om gebouwde diersoorten een plek te (blijven) bieden in de isolatieopgave. In 2023 startte de Europese aanbesteding om een partij te vinden die de gemeente kan begeleiden in het opstellen van dit plan. Met dit plan wordt uiteindelijk een ontheffing aangevraagd bij de provincie.
- Op meerdere locaties in Gouda is gewerkt aan uitbreiding van ecologisch beheer. Een gedeelte van het Noorderhout wordt op een ecologische manier gemaaid en er zijn in dit stuk extra natuurvriendelijke oevers aangelegd. Bij de Winterdijk is een stuk groen ingeplant met bollen en een biologisch zaadmengsel. Daarnaast wordt tijdens inspectiewerkzaamheden vastgesteld of in de nieuwe situatie een natuurvriendelijke oever kan worden gerealiseerd of dat beschoeiing moet worden geplaatst.
- Duikers zijn vergroot om het watersysteem te verbeteren, zoals bijvoorbeeld in Ouwe Gouwe Zuid.
- Gouda vroeg in 2023 subsidie aan bij de provincie Zuid-Holland voor de verbetering van het leefgebied van 4 specifieke diersoorten in groengebied Noorderhout: de merel, rietorchis, egel en weidehommel.

Doelstelling 3: Inwoners en ondernemers stimuleren energie te besparen en aardgasvrij te worden

- De evaluatie van de Transitievisie Warmte is in 2023 gestart. Het evaluatierapport wordt in april 2024 verwacht.
- De wijk aanpak in Plaswijck Kern en in Middenwillens West is gestart. In Plaswijck Kern wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de verschillende warmteoplossingen. Middenwillens West is onderdeel geworden voor een bewonersinitiatief in Achterwillens om samen te zoeken naar de beste oplossing om aardgasvrij te worden. Daarnaast heeft de gemeente het bewonersinitiatief in Kort Haarlem omarmd. Hier wordt samen opgetrokken met de bewoners om het idee van een 70-graden warmtenet verder uit te werken.

- Vanuit de subsidieregeling Samen naar een Duurzame Omgeving worden bewoners- en bedrijveninitiatieven ondersteund om met elkaar onderzoek te doen en stappen te zetten richting een CO2-neutraal Gouda. In 2023 zijn 6 aanvragen gehonoreerd, variërend van kierenonderzoek bij huizen tot een lage temperatuur warmtenet voor een bedrijventerrein.
- De focus van het Gouds Isolatieprogramma is van E, F en G labels uitgebreid naar D, E, F en G labels. Afgelopen jaar is de samenwerkingsovereenkomst voor de Energie Karavaan Gouda ondertekend, zodat in 2024 kan worden gestart met een bloksgewijze aanpak voor isolatie. Met de huis-aan-huis aanpak zijn inmiddels 3.000 huishoudens met (kans op) energiearmoede voorzien van energieadvies en zijn ter plekke kleine maatregelen uitgevoerd. De evaluatie van de regeling Erfgoed en Duurzaamheid 2020 is bijna afgerond. De energiecoaches hebben zo'n 300 huisbezoeken gebracht. De energieklassers zijn bij ongeveer 30 adressen langs geweest. In november werd de jaarlijkse duurzaamheidsmarkt weer georganiseerd met naar schatting 1.000 bezoekers en in 2023 heeft Gouda voor het eerst actief meegedaan aan de Klimaatweek.
- Het omgevingsprogramma zonne-energie Gouda is aan de raad voorgelegd. Zodat wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt konden worden aan het college. Hierna zal naar verwachting het programma Zon op Veld nog in het 1e kwartaal 2024 door alle colleges van de Midden-Holland gemeenten worden vastgesteld.
- De verordening Duurzaamheidsfonds Gouda is eind 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. De doelgroep is uitgebreid geïnformeerd over de start van het Duurzaamheidsfonds. Aanvragen worden beoordeeld door de gemeente en, wanneer goedgekeurd, kan de lening via SVn worden aangevraagd.
- De geplande collectieve inkoopacties en isolatiesubsidie voor bewoners zijn niet in 2023 gerealiseerd. Andere onderwerpen bleken meer tijd te vragen dan verwacht waardoor er geen ruimte was om deze ook te realiseren. De verwachting is dat beide in 2024 van start zullen gaan.

Doelstelling 4: Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- De gemeente heeft een routekaart opgesteld die inzicht biedt in de aanpak en strategie om in 2030 55% CO2- reductie te realiseren in gemeentelijke gebouwen en in 2040 aardgasvrij en CO2-neutraal te zijn. Dit betreft alle gebouwen in eigendom van de gemeente, exclusief de sport- en onderwijsgebouwen.
- De routekaart geeft inzicht in de uitvoeringsplanning. Daarbij is de prioritering van de gemeentelijke gebouwen aan de hand van energieverbruik en synergie met de onderhoudsmaatregelen tot stand gekomen. Waar mogelijk zoekt de gemeente synergie met onderhoudsmaatregelen (MJOP) en toegankelijkheidsmaatregelen.
- Het oude schoolgebouw van de Ark aan de Jan Luykenstraat is gesloopt. Daardoor kan de locatie worden herontwikkeld tot park. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van de wijk.

Doelstelling 5: Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

- Het beheerplan groot en vervangingsonderhoud is aangenomen door de raad. Hierin zijn middelen opgenomen om de projecten op gebied van kademuren en brugconstructies uit te kunnen voeren in de komende jaren. Het Kwaliteitsplan openbare ruimte binnenstad is het kader voor de herinrichting van straten. Verder is gestart met een inventarisatie van de mogelijkheden van duurzaam beheer en onderhoud van de openbare ruimte.
- De gemeente heeft een meldpunt opgericht waar inwoners via e-mail toegankelijkheidsproblemen in de openbare ruimte kunnen melden. Ook is op regelmatige basis gesproken met vertegenwoordigers van de verschillende belangenorganisaties. In de Lokale Inclusie Agenda is voor 2024-2025 een uitvoeringsplan opgesteld.
- In 2023 heeft de gemeente in de Kock van Leeuwensluis een sanitaire voorziening voor waterrecreanten gerealiseerd en in gebruik genomen.
- In april 2023 is het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen (KBF) officieel geopend tijdens het Tiende Internationale Symposium over Bodemdaling (TISOLS) georganiseerd vanuit UNESCO. In oktober 2023 is vervolgens de Experience Bodemdaling feestelijk geopend. Dit is een interactieve opstelling in het KBF die het gesprek stimuleert over bodemdaling, de gevolgen en de mogelijke maatregelen. Hij wordt meteen veel benut door onder anderen beleidsmedewerkers, bestuurders en kennisorganisaties.
- De gemeente is aangesloten bij het Funderingsloket Groene Hart van het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek. Bij dit loket kunnen bewoners terecht voor advies en vragen over funderingen.
- Vanuit project Stevige Stad Kaderplan Bodemdaling Binnenstad ondersteunt de gemeente bewoners aan het Regentesseplantsoen bij het nemen van maatregelen om schade aan houten paalfunderingen te minimaliseren als het waterpeil in de binnenstad wordt aangepast.

3.2.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	<p>De ODMH staat de gemeente bij op het gebied van milieu- en duurzaamheidsaspecten. De uitvoering van de wettelijke milieutaken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels. Daarnaast voert de ODMH taken uit op gebied van advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieubeleid. De ODMH toetst daarnaast op milieu- en duurzaamheidsaspecten als bodem, externe veiligheid en geluid bij ruimtelijke plannen.</p> <p>In aanloop naar de Omgevingswet zijn enkele beleidsregels vastgesteld welke zijn voorbereid door de ODMH. Naast de taken uit het jaarprogramma heeft de ODMH geparticipeerd in het interbestuurlijk programma VTH, naar aanleiding van de Commissie Van Aartsen.</p>